

Søknadsskjema “Godkjent Norsk Økoturisme”

Bedriftsinformasjon

Navn

Bedriftsnummer

Daglig leder

Kontaktperson

Postadresse

Internettside

E-post

Telefon

Gi en kort
beskrivelse av
virksomheten;
hvor mange er dere,
hvilke produkter og
aktiviteter tilbyr
dere etc.

Bruksanvisning for søknadsskjemaet

Hensikten med søknadsskjemaet er at bedriften skal beskrive hvordan økoturismekriteriene er oppfylt. Ved punktene 1.1.3, 1.3.2, 1.3.3, 1.4.2, 2.1 og 2.6.2 skal bedriften vedlegge dokumentasjon. Alle øvrig kriteriene skal dokumenteres ved besøk av kontrollør. Norsk Økoturisme krever ikke at alle dokumentasjoner skal være skriftlige, men bedriften skal tydelig demonstrere at kriteriene er oppfylt.

Dette dokumentet er laget med skjemafunksjonen i Microsoft Word. Nedenfor følger beskrivelse på hvordan fylle ut på korrekt måte:

1. Med en gang du har åpnet dokumentet, velg "lagre som" og lagre med et annet navn, slik at du ikke overskriver originalen.
2. Aktiver skjema funksjon ved å klikke: Vis > Verktøylinjer > Skjemaer
Ordet "skjemaer" skal være avmerket. Du får nå en ekstra verktøylinje som vises på skjermen. Om denne flyter over dokumentet som et eget lite vindu, kan du flytte det med musen opp sammen med de andre verktøylinjene.
3. Klikk på hengelåsen. Dette gjør at du kun kan fylle inn i de grå designete svarfeltene.
- 4. Dersom du trenger veiledning eller har spørsmål til et bestemt punkt, deaktiverer du låsen. Hold så Ctrl tasten nede og klikk på V-ikonet utenfor punktet du trenger hjelp til. Du blir så tatt til en nettside med veiledning for det aktuelle punktet og alle de andre punktene i tillegg. Når du skal fortsette å fylle ut skjemaet husk å aktivere låsen igjen. (V-ikonet ser ut som vist til venstre for dette punktet.)

1 Kvalitet og ledelse

1.1 Ledelse

1.1.1 Bedriftens visjon

Bedriften har en skriftlig visjon som er forankret i økoturismens grunnprinsipper. Visjonen er publisert på bedriftens nettsted.

<Status>

<skriv visjonen + sett inn lenke til bedriftens nettsted>

1.1.2 Oversikt over kompetanse

Bedriften har oversikt over relevant utdanning/opplæring og erfaring for hver enkelt medarbeider.

<Status>

<beskrivelse>

1.1.3 Sikkerhet og kvalitet

a. Det er utarbeidet en enkel risikoanalyse for bedriftens ulike aktiviteter i forhold til kvalitet, miljøpåvirkning og sikkerhet. Mulige uønskede hendelser - med konsekvenser og mottiltak - er listet opp.

<Status>

<beskrivelse evnt. legg ved risikoanalyse>

b. Bedriften har beredskapsplan for å sikre best mulig gjennomføring og ivaretagelse av gjestens behov ved uforutsette hendelser.

<Status>

<beskrivelse evnt. legg ved beredskapsplan >

<p>c. Bedriften har en <u>varslingsplan</u> for tilkalling av øyeblikkelig hjelp ved ulykke.</p> <p><beskrivelse evt. legg ved varslingsplan></p>	<p><Status></p>
<p>d. Alle deltagere, ledere og medhjelpere ved aktiviteter bruker nødvendig <u>sikkerhetsutstyr</u>.</p> <p><beskrivelse></p>	<p><Status></p>
<p>e. Riktig <u>bruk av utstyr</u> gjennomgås med turledere og gjester før aktiviteten starter.</p> <p><beskrivelse></p>	<p><Status></p>
<p>f. Det gis <u>forhåndsinformasjon</u> om hva arrangøren har <u>ansvar</u> for og hva turdeltagerne selv må sørge for av sikkerhetsutstyr.</p> <p><beskrivelse></p>	<p><Status></p>
<p>g. Bedriften har skriftlige rutiner for <u>sikkerhetsevaluering</u> etter gjennomført aktivitet der dette er relevant.</p> <p><beskrivelse></p>	<p><Status></p>

h. Minst en medarbeider med førstehjelpskunnskap deltar på hver organisert aktivitet, og førstehjelpsutstyr er alltid tilgjengelig.

Bedriften kan vise til rutiner og/eller tiltak som dokumentasjon for at krav 1.1.3 er oppfylt.

<beskrivelse>

<Status>

1.1.4 Forsikring

Bedriften og alle medarbeidere er hensiktsmessig forsikret.

Alle deltakere på aktiviteter får tydelig informasjon om at de ikke er forsikret av arrangøren og har skrevet under på erklæring om "deltakelse på eget ansvar".

<beskrivelse>

<Status>

1.2 Oppfølging og rapportering

1.2.1 Økoturismelogg

Bedriftens guider fører en enkel logg fra organiserte aktiviteter, med fokus på kvalitetssikring, miljø og gjestens opplevelse.

<beskrivelse>

<Status>

1.2.2 Tilbakemeldinger fra gjester

Gjester oppfordres til å komme med

tilbakemeldinger og tips til forbedringer på opplevelse, kvalitet og miljø, enten ved spørreskjema eller på annen dokumenterbar måte.

<beskrivelse>

<Status>

1.2.3 Årlig gjennomgang

En gang i året skal økoturismekriterier, guidenes logg (1.2.1) og tilbakemeldinger fra gjester (1.2.2) gjennomgås og diverse kartlegginger (1.3) oppdateres som grunnlag for videre kvalitetssikring og utvikling av økoturismebedriften.

<beskrivelse>

<Status>

1.2.4 Statusrapport

Kort statusrapport sendes årlig til Norsk Økoturisme. Den årlige gjennomgangen (krav 1.2.3) er grunnlag for statusrapporten.

<sendes inn innen 31. desember hvert år>

<Status>

1.3 Kartlegging

1.3.1 Lover, forskrifter og andre relevante krav

Bedriften har oversikt over lover, forskrifter og andre relevante krav som omhandler bedriftens virksomhet og geografiske operasjonsområde.

<Status>

Oversikten er tilgjengelig for bedriftens medarbeidere, gjennomgås årlig og oppdateres etter behov.

<beskrivelse>

1.3.2 Oversikt over naturverdier

Bedriften har oversikt over relevante naturverdier (planter, dyreliv, kulturlandskap og annet) som kan være en ressurs for produktutvikling.

Bedriften har oversikt over evt. verneområder med tilhørende verneforskrifter.

Bedriften har spesiell kunnskap om arter eller områder som er truet eller som kan påvirkes negativt av bedriftens aktiviteter.

Oversikt er tilgjengelig for bedriftens medarbeidere. Gjennomgås årlig og oppdateres etter behov.

<beskrivelse - send inn oversikt>

<Status>

1.3.3 Oversikt over kulturverdier

Bedriften har oversikt over kulturverdier (lokalkultur, kulturminner, kulturmiljø og annet) som kan være en ressurs for produktutviklingen.

Bedriften har spesiell kunnskap om sårbare kulturverdier som kan

<Status>

påvirkes negativt av bedriftens aktivitet.

Oversikt er tilgjengelig for bedriftens medarbeidere. Gjennomgås årlig og oppdateres etter behov.

<beskrivelse - send inn oversikt>

1.4 Grunnleggende kompetanse og opplæring

1.4.1 Lokalkunnskap

Alle medarbeidere, inkl. underleverandører av aktiviteter, har god lokalkunnskap om reisemålet og de områder som benyttes.

Bedriften har iverksatt tiltak for å sikre god lokalkunnskap.

<beskrivelse>

<Status>

1.4.2 Grunnleggende kunnskap

Alle medarbeidere har god kunnskap om bedriftens økoturismeprofil, - prinsipper, service, vertskapsrollen og relevante sikkerhetskrav.

Bedriftens medarbeidere har fått en konkret liste over hva som kreves av dem for at bedriften skal kunne

<Status>

økoturismesertifiseres.

Bedriften har for øvrig iverksatt tiltak for å sikre nødvendig grunnleggende kunnskap for sine medarbeidere.

<beskrivelse - send inn eks. på konkret liste>

1.4.3 Medarbeidersamling

Bedriften har avholdt en medarbeidersamling der tydeliggjøring av økoturismeprofilen og bedriftens tilfredsstillelse av økoturismekravene er presentert og diskutert.

Medarbeiderne er gjort kjent med betydningen av at man til enhver tid oppfyller økoturismekrav, egne kvalitetsmål og kundenes behov.

Medarbeidersamling gjennomføres i begynnelsen av hver sesong, og i tillegg ved behov.

Dette kravet gjelder bedrifter som har medarbeidere eller andre relevante samarbeidspartnere.

Dokumentasjon gjennom referat og beskrivelse. Hvem

<Status>

*som har deltatt
registreres i referatet.*

<beskrivelse evnt. send inn dokumentasjon>

1.4.4 Spørsmål fra gjester

Bedriften har gjennomført tiltak for å sikre at alle medarbeidere er forberedt på, og kan svare på, spørsmål fra gjester og andre om hva økoturisme er og hvordan økoturismekravene oppfylles.

<beskrivelse>

<Status>

1.4.5 Krav til underleverandører

Alle underleverandører har fått en konkret liste over hva som kreves av dem for at bedriften skal kunne økoturismesertifiseres.

<Status>

Krav til faste underleverandører av tjenester/aktiviteter, se 2.2.3

<beskrivelse>

1.5 Særskilte krav til egne og innleide guider/turledere

1.5.1 Kvalitetskrav til guider

Bedriften har definert egne skriftlige krav til guider.

<Status>

<beskrivelse evt. send inn dokumentasjon>

1.5.2 Allemannsretten og naturvernloven

Bedriften har iverksatt tiltak for å sikre at alle guider har utførlig kjennskap til allemannsretten og naturvernloven.

<Status>

<beskrivelse>

1.5.3 Dokumentert kunnskap

Egne og innleide guider har guideerfaring og/eller har gjennomgått relevant opplæring som gir nødvendig kunnskap. Dokumenteres gjennom oversikt over kompetanse, ref. 1.1.2

<Status>

Alle selvstendige
turledere har minimum
dokumenterte
ferdigheter i gjeldende
aktivitet og kunnskap i

- Formidling og historiefortelling
- Norsk Økoturismes krav til godkjente bedrifter
- Lokalsamfunn og historie
- Lokalområdet og de områder som benyttes
- Truede arter og lokale verneområder
- Lokale kulturminner og kulturmiljøer
- Relevant lovverk
- Relevant sikkerhetskunnskap

<beskrivelse>

1.5.4 Egenerklæring fra guider

Alle benyttede guider
skal skriftlig ha erkjent
at de selv har ansvar
for å

- Sørge for inspirasjon og god kunnskapsformidling.
- Sikre at prinsippene og kravene for økoturisme følges ved alle aktiviteter.
- Fører logg ved arrangerte aktiviteter og er spesielt oppmerksomme på slitasje, skade på natur, kulturminner, tegn på forstyrrelse og fauna- og miljøkriminalitet.
- Til enhver tid å være oppmerksomme på vertskapsrollen og gjestenes sikkerhet.

<beskrivelse>

<Status>

1.5.5 Guidehåndbok

Bedriften har en perm/mappe der informasjon bedriftens guider bør ha kjennskap til samles.

<beskrivelse, evt. send inn>

<Status>

2 Drift av en økoturismebedrift

For de minste bedriftene (enkeltmannsforetak): Økoturismebedriften avgrenses fra privat hushold etter samme avgrensning som fremkommer av bedriftsregnskapet.

2.1 Miljøbelastning fra drift

2.1.1 Oversikt over ressursbruk

Bedriften har skriftlig oversikt over

1. Energiforbruk
2. Kjemikaliebruk – og behov
3. Avfallstyper og mengder
4. Transportbruk og – behov

Oversikten oppdateres årlig og tidligere års dokumentasjon lagres.

<beskrivelse - send inn oversikt>

<Status>

2.1.2 Generelt om rutiner

Bedriften har skriftlige rutiner som sikrer miljøeffektivisering av energi- og transportbruk, og sikrer at avfallsmengder og kjemikaliebruk minimeres. Se også krav til innkjøp.

<Status>

<beskrivelse>

2.2 Innkjøp

2.2.1 Velg de mest miljøvennlige alternativer

Bedriften har rutiner for å alltid etterspørre og prioritere de mest miljøvennlige alternativer som tilfredsstillende bedriftens behov og styrke bedriftens miljøprofil. Dette kan være produkter/ tjenester som er:

- Lokale tjenester/lokalt produserte produkter (kortreiste produkter og lokal næring/tradisjon/særpreg), jfr. krav 4.2.4.
- Økologiske produkter.
- Miljømerkede produkter og tjenester (Svanemerket, EU-blomst-merket, Debio-merket eller andre offisielle miljømerker relevante i Norge).
- "Rettferdig handel" produkter
- Gjenbruk av bygg og brukt inventar, utstyr og materiell.

<beskrivelse>

<Status>

2.2.2 Bevissthet om truede arter og verneverdige kulturminner

Bedriften har rutiner for aldri å kjøpe eller anvende varer eller produkter som helt eller delvis er laget av truede/sårbare arter eller som kan medføre skade på eller tap av freda/verneverdige kulturminner eller andre verneverdige

<Status>

artikler/materialer.

<beskrivelse>

2.2.3 Underleverandører av tjenester

Alle faste underleverandører av tjenester i forbindelse med drift, mat, overnatting, transport og aktiviteter skal minimum tilfredsstillende relevante, obligatoriske kravene i dette dokumentet, eller kunne dokumentere at de tilfredsstillende kravene til Svanemerket, EU-blomsten eller Miljøfyrtårn for aktuelle tjenester.

<beskrivelse>

<Status>

2.3 Energiforbruk i bygg

Fornybar energi er i denne sammenheng ikke-fossile energikilder som vannkraft, bioenergi (ved, flis, biopellets og biogass), varmepumpe, vindkraft, bølge- og tidevannsanlegg, sol eller annet.

2.3.1 Energiforbruk

Bedriften har iverksatt tiltak for å sikre at energiforbruket minimeres.

<Status>

Fyringskjeler kjøpt i perioden sertifiseringen gjelder, har minst 90 % virkningsgrad.

<beskrivelse>

2.3.2 Fornybare energikilder

Minst 80 % av energiforbruket i bedriften kommer fra

<Status>

fornybare, ikke-fossile energikilder. Dokumentasjon av totalt energiforbruk, samt fordeling på energikilder fremlegges.

Unntak: Svalbard
<beskrivelse>

2.3.3 “Grønn strøm”

Bedriften kjøper strøm fra fornybare energikilder med opprinnelsesgaranti.

<Status>

Unntak: Svalbard
<beskrivelse>

2.3.4 Klimaanlegg

Klimaanlegg til kjøling av utleieboenheter eller oppholdsrom benyttes ikke.

<Status>

2.3.5 Belysning

75 % av alle lyspærer er byttet ut med lavenergipærer innen første godkjenning. (klasse A jfr. EU-direktiv 98/11/EF)

<Status>

Ved andregangs godkjenning er alle lyspærer lavenergipærer.

Unntak: Historiske lamper som ikke kan,

eller bør, skiftes ut
med lavenergipærer.
<beskrivelse>

2.3.6 Dusj/bad

Alle
blandebatterier/dusjho
der har "sparehode".

<Status>

2.3.7 Badstuer

Badstuer oppvarmes
ved fornybar energi.
<beskrivelse>

<Status>

2.3.8 Badestamp og boblebad

Vann til badestamp og
boblebad varmes opp
med fornybar energi.
<beskrivelse>

<Status>

2.3.9 Svømmebasseng

Oppvarming av utendørs svømmebasseng er ikke tillatt.

<Status>

2.3.10 Avisning av veier og gårdsplasser

Elektrisk avisning benyttes ikke til tining/avisning av veier, gårdsplasser eller andre uteområder.

<beskrivelse>

<Status>

2.4 Kjemikaliebruk

2.4.1 Rengjøringsmetode

Til vask- og renhold er det innført prosedyrer som sikrer rengjøring uten miljøskadelige kjemikalier.

<Status>

Unntak: Der regelverket krever klor eller andre helse- og miljøfarlige kjemikalier til desinfisering.

<beskrivelse>

2.4.2 Vaske- og rengjøringsmidler

Minst 80 % av rengjøringsmidler som benyttes er miljømerket. Godkjente miljømerker er Svanemerket og EU-blomsten.

<Status>

<beskrivelse>

2.4.3 Dosering

Det finnes rutiner og opplæring i forhold til riktig dosering og bruk av vaskemidler, oppvaskmidler, rengjøringsmidler og eventuelle andre kjemikalier.

<beskrivelse>

<Status>

2.4.4 Kjemiske toalett

Kjemiske toaletter benyttes ikke.

<Status>

2.4.5 Strøing av veier og plasser

Salt eller andre kjemikalier benyttes ikke til tining/avisning av veier og gårdsplasser.

<beskrivelse>

<Status>

2.4.6 Innsekts- og skadedyrmidler

Til skadedyrbekjempelse brukes biologisk nedbrytbare stoffer.

Dersom dette ikke er effektivt, kontaktes skadedyrkontrollen som iverksetter nødvendige tiltak gjennom bruk av minst mulig miljøskadelige metoder.

<beskrivelse>

<Status>

2.4.7 Hage og uteområder

Utearealer skjøttes

	uten bruk av kjemiske plantevernmidler.	<Status>
	Ved gjødsling benyttes gjødsel som er godkjent for økologisk landbruk. <beskrivelse>	

2.4.8 Miljømerket papir

	Alt innkjøpt toalettpapir, kjøkkenpapir og kontorpaper er miljømerket. Godkjente miljømerker er Svanemerket og EU-blomsten. <beskrivelse>	<Status>
---	---	----------

2.5 Avfallsreduksjon

2.5.1 Engangsartikler og porsjonsforpakninger

	Engangsprodukter skal ikke brukes, stilles til rådighet eller selges til gjestene. Dette gjelder en- porsjonspakninger av mat, engangskopper, - tallerkener og -bestikk som kan erstattes med andre, mer varige produkter.	<Status>
	Unntak: Når regelverket krever det, og man ikke finner andre løsninger. <beskrivelse>	

2.5.2 Gjenbruk av tekstiler, møbler og utstyr

Bedriften har rutiner
for at brukte, brukbare

tekstiler, møbler,
elektronisk utstyr og
lignende blir solgt,
eller gitt bort, i stedet
for å kastes.

<beskrivelse>

<Status>

2.5.3 Papirbruk

Bedriften har rutiner
som reduserer
papirbruken: Dette kan
være

- kommunikasjon via
internett
- fakturering via e-
post
- tosidig kopiering og
utskrivning

<beskrivelse>

<Status>

2.5.4 Returflasker, gjenbruksflasker og annen emballasje

Bedriften kjøper i
større forpakninger der
dette er
hensiktsmessig i
forhold til behov.

Alle glass-, aluminium-
og plastbeholdere til
drikkevarer er
returnerbare eller de
leveres til gjenvinning.

Bedriften har rutiner
for levering av
emballasje til gjenbruk
eller gjenvinning i
henhold til hva som er
mulig lokalt.

<beskrivelse>

<Status>

2.5.5 Engangsgriller

Engangsgriller er ikke tillatt brukt og selges ikke til gjestene.

<beskrivelse>

<Status>

2.6 *Bedriftens avfallshåndtering*

2.6.1 Sortering

Bedriften sorterer ut avfall i de kategorier som det lokale systemet håndterer.

<beskrivelse>

<Status>

2.6.2 Oversikt over farlig avfall

Bedriften har utarbeidet en liste over farlig avfall og har rutiner for forsvarlig håndtering. Oppdateres etter behov.

<beskrivelse - send inn liste>

<Status>

2.6.3 Avhending av farlig avfall

Bedriftens medarbeidere sorterer ut farlig avfall og sørger for riktig håndtering og avhending av dette.

<beskrivelse>

<Status>

2.6.4 Gjesters avfallssortering

Hos bedrifter som har faste anlegg eller baser finnes det avfallsbeholdere eller annen egnet avfallsanordning, der gjestene kan sortere avfall i henhold til

<Status>

lokale systemer.

Gjestene får informasjon om sortering.

<beskrivelse>

2.7 Transport

2.7.1 Kollektivtransport

Oppdatert informasjon om evt. kollektivtilbud og/eller andre mer miljøvennlige transportmuligheter er tilgjengelig for gjestene under oppholdet og på bedriftens nettsted.

<beskrivelse>

<Status>

2.7.2 Grunnkrav for bruk av motorkjøretøy

Bedriften har rutiner som sikrer at bruk av motorkjøretøy begrenses til et minimum.

Bedriften har rutiner for å etterleve retningslinjer for "økonomisk kjøring". Relevante medarbeidere har fått informasjon og nødvendig opplæring.

Transport av gjester og driftsutstyr i utmark foregår med ikke-motoriserte transportmidler.

Organiserte aktiviteter

<Status>

er ikke motorbaserte.

Særskilte regler for bruk og anskaffelse av motorkjøretøy og unntak fra krav 2.7.2 følger under. Typer motorkjøretøy som ikke er nevnt i disse kriterier, er ikke tillatt.

<beskrivelse>

2.7.3 Anskaffelse av motorkjøretøy

Ved anskaffelse av motorkjøretøy, velges miljøeffektive kjøretøy som minimum tilfredsstillende følgende krav til klimautslipp:

- Personbiler tilfredsstillende Euro 4-krav og kan maksimum slippe ut 140g CO² per kilometer.
- Biler med firehjulstrekk tilfredsstillende Euro 4-krav og kan maksimum slippe ut 180g CO² per kilometer.
- Varebiler/kombinertbiler/minibusser tilfredsstillende Euro 4-krav.
- Busser tilfredsstillende Euro 4-krav.
- Båter og snøskutere har firetaksmotorer som oppfyller de høyeste miljøkrav for drivstofforbruk og -utslipp. Såkalte day-/cabincruisere/skjærgårdsjeper er ikke tillatt.

<beskrivelse>

<Status>

2.7.4 Unntak: Veterankjøretøy

Veteranbiler og veteranbåter som er over 30 år og har særskilt kulturell verdi kan godkjennes på bakgrunn av søknad.

<Status>

<evt. søknad vedlegges>

2.7.5 Unntak: Bruk av motorkjøretøy ved transport av varer

Bil og motorbåt: bil og motorbåt er tillatt i forbindelse med transport av driftsutstyr. Bruk av motorbåt gjelder på havet, i elver og innsjøer der generell bruk av motorbåt er tillatt.

<Status>

Snøskuter: Transport med snøskuter i forbindelse med frakt av driftsutstyr tillates

- i åpne skuterløyper i Nord Troms og Finnmark, eller
- ved annen spesialtillatelse for begrenset antall kjøreturer i angitte traseer i områder utenfor Nord Troms og Finnmark.

På Svalbard åpnes det ikke for å søke dispensasjon for snøskuterbruk innenfor de vedtatte skuterfrie områdene.

Alle snøskutere og båter har firetaksmotor og bruken av alle tillatte motorkjøretøy tilfredsstillende for øvrig krav 2.7.2 og 2.7.3.

<beskrivelse>

2.7.6 Unntak: Bruk av motorkjøretøy ved transport av gjester

Bil: bil og buss er tillatt

i forbindelse med transport av gjester.

<Status>

Motorbåt på havet:
motorbåt på havet er tillatt i forbindelse med transport av gjester. Transport av gjester i forbindelse med organiserte aktiviteter dekkes av krav 2.7.7.

Motorbåt på elv og innsjøer: I elver og på innsjøer, der bruk av motorbåt generelt er tillatt og det ikke finnes relevante alternativer, kan motorbåt benyttes i forbindelse med transport av gjester ved ankomst og avreise.

Snøskuter: For bedrifter som har særdeles begrenset tilgjengelighet om vinteren, og der det pr i dag ikke finnes relevante alternativer, kan det på bakgrunn av søknad tillates bruk av snøskuter til transport av gjester ved ankomst og avreise. For 2. gangs økoturismegodkjenning utgjør ikke-motorisert transport minst 2/3 av sesongens gjestetransport (målt i antall personer).

Bedrifter kan ikke søke om dispensasjon for kjøring der generell tillatelse ikke gjelder.

På Svalbard åpnes det ikke for å søke dispensasjon for snøskuterbruk innenfor de vedtatte skuterfrie områdene

Alle snøskutere og båter har firtaktsmotor og bruken av alle tillatte motorkjøretøy tilfredsstillende for øvrig krav 2.7.2 og 2.7.3

<beskrivelse og evt. søknad>

2.7.7 Unntak: Bruk av motorbåter ved organiserte aktiviteter

I forbindelse med organiserte gruppeaktiviteter på havet kan motorbåter med fører benyttes til transportmiddel.

<Status>

- Følgende båttyper/motorstørrelser er tillatt:
 - Småbåter med firetaktsmotorer inntil 17 fot: Motor maks 15 HK.
 - Snekke eller tilsvarende båttyper: Motor maks 25 HK.
 - Tradisjonelle fiskebåter inntil 50 fot. Hastighet: maks 8 knop (tilsvarer ca 15 km/t).
 - Kjøretøyet tilfredsstillende for øvrig samme krav som "ved bruk og anskaffelse av motorkjøretøy", jfr. krav 2.7.2 og 2.7.3.
- Aktiviteten må, i tilfeller der motorbåt benyttes, tilfredsstillende følgende tilleggskrav:
 - Aktiviteten har særlig høy grad av guiding og læring.
 - Båten er transportmiddel, ikke hovedopplevelse.

<beskrivelse>

2.7.8 Unntak: Utleie av småbåter

Bedrifter som tilbyr utleie av robåter og/eller seilbåter, kan i tillegg tilby utleie av småbåter med firetaktsmotor:

- Maks andel motorbåter må ikke overstige 50 % av totalt antall utleiebåter.
- Maks HK i forhold til båtstørrelse:
 - Båter 15 fot: maks 10 HK
 - Båter på 16-17 fot: maks 15 HK

Ved utleie av båter har bedriften rutiner for registrering av brukere og for hvor og hvor lenge gjestene har planer om å være ute, mobiltelefonnummer og underskrift om "eget ansvar".

Det gis informasjon om "økonomisk" bruk av motoren og om ferdsel på havet – og det skal alltid medfølge kart og nødvendig sikkerhetsutstyr.

<beskrivelse>

<Status>

2.7.9 Ikke-motoriserte fremkomstmidler

Ved bruk av ikke-motoriserte framkomstmidler til transport eller aktivitet, etterleves rutiner som sikrer at hensynet til miljø, dyreliv og andre mennesker i området

<Status>

blir ivaretatt.
<dokumentasjon>

2.7.10 Klimakvoter

Bedriften kjøper klimakvoter for bruk av motoriserte kjøretøy i forbindelse med egen drift, og transport i forbindelse med aktiviteter.

<Status>

Ved bruk av motorkjøretøy til transport i forbindelse med aktiviteter, skal klimakvoteandel spesifiseres på gjestens regning.

På bedriftens nettsted finnes det tydelig informasjon om muligheten for kjøp av frivillige "klimakvoter" i forbindelse med reiser til og fra destinasjonen.

<beskrivelse>

3 Natur- og kulturbruk

3.1 Ferdsl i natur- og kulturlandskap

3.1.1 Planlegging av aktiviteter

Aktiviteter planlegges og tilrettelegges ut fra et mål om minst mulig behov for motoriserte kjøretøy i forbindelse med transport til og fra aktivitet. Se for øvrig 2.7.

<Status>

<beskrivelse>

3.1.2 Rutiner for aktivitet og ferdsl

Bedriften har skriftlige retningslinjer som sikrer forsvarlig atferd i forbindelse med

<Status>

ferdsel i naturen og ved besøk ved kulturminner og andre kulturmiljøer.

<beskrivelse>

3.1.3 Rutevalg

Ved fare for negativ innvirkninger på dyreliv, vegetasjon, kulturminner og kulturmiljø, forårsaket av bedriftens aktivitet, skal ferdsel kanaliseres utenom området.

<beskrivelse>

<Status>

3.1.4 Gruppestørrelse og besøksfrekvens

Bedriften har satt en maksimumsgrense for forsvarlig gruppestørrelse for de ulike aktiviteter og turer. Dette er gjort ut fra hensyn til forstyrrelse, slitasje, sikkerhet og hensynet til formidling og opplevelseskvalitet for egne gjester og andre besøkende i området.

<Status>

Bedriften har rutiner som sikrer at gruppestørrelse og besøksfrekvens ikke overstiger det som er forsvarlig i forhold til miljø og opplevelseskvalitet.

<beskrivelse>

3.1.5 Støy

Bedriften har retningslinjer for egne guider og kan dokumentere tiltak som skal sikre at ferdsel og aktiviteter ute i naturen medfører minst mulig støy – av hensyn til de som deltar, til andre som ferdes ute i naturen og av hensyn til dyrelivet.

<Status>

<beskrivelse>

3.1.6 Rasting og telting

Bedriften prioriterer bruk av eksisterende raste- og leirplasser

<Status>

når dette finnes, og har rutiner som sikrer at rasting og telting ikke medfører varig, negativ påvirkning av omgivelsene.

<beskrivelse>

3.1.7 Grilling og bålbrekking

Faste bålplasser skal benyttes ved gjentatte turer i samme området.

Bedriften har rutiner som sikrer at grilling og bålbrekking ikke forekommer på, eller opp mot, ruiner, steingjerder eller svaberg m.v. Engangsgriller er ikke tillatt, jfr. 2.5.5.

<beskrivelse>

<Status>

3.1.8 Forsøpling

Bedriften har iverksatt tiltak for å sikre det ikke etterlates avfall i områder der organisert aktivitet og ferdsel foregår. Dette gjelder både personal og gjester.

<beskrivelse>

<Status>

3.1.9 Toalettforhold

Der det ikke er
toaletter, skal doavfall
komposteres eller
graves ned. Større,
faste leirplasser skal
ha toalett.

<beskrivelse>

<Status>

3.1.10 Merking/skilting

Bedriften setter ikke
opp skilter og annen
merking i landskapet.

Unntak: Dersom det
for å ivareta
sikkerheten, eller det
ved tilrettelagte
naturstier og lignende
aktivitet er et særskilt
behov for en form for
fast informasjon i
naturen, skal følgende
krav oppfylles:

- Nødvendige tillatelser
skal innhentes
- Skilting/merking skal
gjøres i
overensstemmelse
med relevante
myndigheter og på en
måte som ikke virker
skjemmende og
forstyrrende i natur- og
kulturmiljøet.
- Midlertidig merking
fjernes umiddelbart
etter bruk.

<beskrivelse>

<Status>

3.2 Adferd i forhold til dyreliv

3.2.1 Forstyrrelse av dyreliv

Bedriften har retningslinjer og opplæring som sikrer at aktiviteter og ferdsel i minst mulig grad forstyrrer ville dyrs naturlige atferd eller medføre stress for ville dyr.

<beskrivelse>

<Status>

3.2.2 Generelle retningslinjer i møte med ville dyr

Bedriften har rutiner som sikrer at følgende punkter er i varetatt av arrangør og gjester:

- Beveg deg aldri mellom voksne dyr og avkom.
- Omring aldri et enkelt dyr eller en gruppe med dyr. Dyr skal alltid kunne bevege seg vekk fra deg.
- Vær alltid aktsom og hold avstand, dyr skal ikke stresses.
- Prøv aldri å røre ville dyr.
- Skrem aldri ville dyr.

<beskrivelse>

<Status>

3.2.3 Retningslinjer i møte med hval, sel og lignende

Bedriften har rutiner som sikrer at følgende punkter er i varetatt av arrangør og gjester:

- Nærm deg fra siden, med sakte fart, maks 5 knop.
- Slå av motoren minst 100 meter fra dyrene.
- Maks 3 båter i 100 meter radius fra dyrene.

<Status>

- Hold lavest mulig støy nivå: rus ikke motoren, bruk ikke ekkolodd, bruk ikke horn.
- Forlat stedet med lav fart og øk farten gradvis etter 400 meters avstand fra dyrene.

<beskrivelse>

3.2.4 Mating og ville dyr

Ville dyr mates ikke som et tiltak for å få dem på nært hold.

<beskrivelse>

<Status>

3.2.5 Arrangørens ansvar

Bedriften er ansvarlig for at turlederne er aktsomme og holder tilstrekkelig avstand til ville dyr, slik at unødvendig forstyrrelse unngås. Ref. krav 1.5.4.

<beskrivelse>

<Status>

3.3 Høsting av naturen

3.3.1 Bærekraftig sanking, jakt og fiske

Norske økoturismebedrifter kan tilby aktiviteter som innbefatter bærekraftig høsting av bærekraftige bestander. **Unntak:** Jakt på pattedyr i havet.

Bedriften utviser særlig varsomhet i tilfeller der det kan være tvil om bestandens tåleevne og utøver alltid en utstrakt føre-var-holdning.

<beskrivelse>

<Status>

3.3.2 Informasjon om høsting

Bedrifter som tilbyr høsting som aktivitet skal gi gjestene informasjon om hvilke arter som kan høstes og ikke.

<Status>

Ved høsting som en del av et aktivitetstilbudet, skal det i kommunikasjon med gjester og guider, vektlegges og informeres om at man "ikke høster mer enn man har bruk for".

Høsting som økoturismeprodukt er til gjesters eget forbruk, ikke for kommersielt salg.

<dokumentasjon>

3.3.3 Unngå spredning av sykdommer i vassdrag

Bedrifter i områder der fiske i vann og vassdrag foregår, skal informere om faren for smitte og hvordan unngå at smitte overføres fra et vassdrag til et annet.

<Status>

Der dette er aktuelt har bedriften tilrettelagt for tørking og desinfisering av fiskeutstyr. Unntatt fra krav om ikke bruk av miljøfarlige kjemikalier, se veiledning www.regelhjelp.no

<beskrivelse>

3.3.4 Marin høsting

Bedriften har rutiner og retningslinjer for å sikre at det ikke bevisst blir fisket etter fisk, eller fanget krepsdyr, under minstemål.

<Status>

Bedriften skal gi god informasjon om hvilke arter dette gjelder og om at fisk/krepsdyr under minstemål med varsomhet skal slippes ut igjen om de utilsiktet blir fanget.

<beskrivelse>

3.3.5 Jakt

Bedrifter som tilbyr jaktopplevelser har rutiner for å sjekke at deltakere oppfyller formelle krav (regelverk) og har gyldig jaktkort.

<Status>

Jakt som aktivitet tilbys aldri i områder der en selv eller andre aktører tilbyr dyresafari eller lignende aktivitet. Dette gjelder selv om aktiviteten foregår i ulike sesonger eller på ulike arter.

<beskrivelse>

3.3.6 Høsting av bær og sopp

Bedriften har iverksatt tiltak for å sikre at fredede eller truede

planter, sopp eller lav, ikke blir plukket, skadet, ødelagt eller samlet inn. Bedriften gir informasjon om arter i området som er fredet.

<beskrivelse>

<Status>

4 Profil og marked

4.1 Lokal forankring

4.1.1 Lokal bedrift

Bedriften er lokalt registrert og skatter til regionen.

<Status>

Unntak: bedrifter som opererer i et større område og som har med gjester inn i en annen region. Det kan for eksempel gjelde kystgående båter og organiserte turer.

<beskrivelse>

4.1.2 Aktiv deltaker i reiselivet lokalt

Bedriften er medlem av det lokale destinasjonsselskapet/reise livsnettverket, der dette finnes.

<Status>

<beskrivelse>

4.1.3 Lokal arbeidskraft

Bedriften benytter lokal arbeidskraft, når dette finnes og for øvrig tilfredsstiller bedriftens behov.

<Status>

<beskrivelse>

4.1.4 Lokale råvarer

Bedriften har retningslinjer for å handle varer lokalt, og benytter lokale leverandører av varer og tjenester når dette finnes og for øvrig

<Status>

tilfredsstill bedriftens behov.

<beskrivelse>

4.1.5 Grunneiere

Bedriften har oversikt over grunneiere, andre brukere og berørte parter i bedriftens operasjonsområde.

<Status>

Dersom et utmarksområde brukes jevnlig, skal grunneier informeres.

<beskrivelse>

4.2 Profil og Særpreget

4.2.1 En synlig økoturismebedrift

Bedriften har iverksatt konkrete, synlige tiltak for å tydeliggjøre at økoturisme er en del av bedriftens profil.

<Status>

<beskrivelse>

4.2.2 Krav til nettstedet

Økoturismebedriftens nettsted gjenspeiler at dette er en økoturismebedrift, og det gis informasjon på nettstedet om hva Godkjent Norsk Økoturisme innebærer og hvilke kvalitetskrav som gjelder.

<Status>

Fra bedriftens nettsted finnes det en lenke til Norsk Økoturismes nettsted:

www.ecotourismnorwa

[y.org](#)

<beskrivelse og lenke til bedriftens nettsted>

4.2.3 Fyldig informasjon i bedriften

Hvis bedriften har en base eller camp som brukes over flere dager, finnes det her utfyllende natur-, kultur- og miljøinformasjon tilgjengelig, som en service, for gjester og andre besøkende.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.4 Lokal mattradisjon og lokale råvarer

Bedriften vektlegger servering basert på lokale råvarer og/eller lokal mattradisjon.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.5 Merking av mat

Økologiske og lokale matretter, og produkter, er tydelig merket i menyer og på buffeer eller, de blir presentert muntlig.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.6 Lokal historie, sagn og fortellinger

Bedriften bidrar til å ta vare på, og videreformidle, lokal fortellertradisjon gjennom samling av fortellinger og stedstypiske elementer som kan bidra til å formidle stedets historie,

<Status>

særpreg og lokal kultur. Bedriften bruker kulturminner og kulturmiljøer aktivt i formidlingen av områdets historie.

<beskrivelse>

4.2.7 Souvenirer

Bedrifter som selger "souvenirer" eller lignende tilbyr lokalt produserte produkter. Bedriften tilbyr ikke produkter av ukjent opphav.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.8 Språk

Informasjon er tilgjengelig på relevante språk tilpasset bedriftens marked, men minimum på norsk og engelsk, og samisk der dette er lokalt språk.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.9 Ivaretagelse av bygninger og andre kulturminner

Bedriften tar vare på egne verneverdige bygninger og følger kulturminnefaglige prinsipper ved istandsetting.

Ved behov, sørger bedriften selv for, eller bidrar til at andre tar ansvar for, nødvendig skjøtsel og vedlikehold av kulturminner og -miljøer som er viktige deler av reiselivsproduktet.

<beskrivelse>

<Status>

4.2.10 Stedstilpasning ved nybygg.

Nybygg tilpasses landskap og eksisterende kulturmiljø. Ved nybygg og istandsetting prioriteres stedegne og miljøvennlige materialer, samt gjenbruksmaterialer, der dette kan tilfredsstille bedriftens behov.

<Status>

<beskrivelse>

4.3 Vertskap og service

4.3.1 Vertskap

Bedriften har spesifisert egne rutiner for vertskapets rolle som formidler og vert.

<Status>

<beskrivelse>

4.3.2 Opplæring

Vertskap, og andre nøkkelpersoner med gjestekontakt, har gjennomgått trening i muntlig formidling og historiefortelling.

<Status>

<beskrivelse>

4.3.3 Kundeløfte om tilgjengelighet

Bedriften har rutiner som sikrer at forespørsler blir besvart innen 24 timer.

<Status>

Bedriften har rutiner, som sikrer at gjestene, på betalte turer, har vertskapets fulle oppmerksomhet under arrangement.

<beskrivelse>

4.3.4 Oppfølging av kunder

Bedriften har opprettet kunderegister og har system for regelmessig oppfølging.

<beskrivelse>

<Status>

4.4 Markedsføring

4.4.1 Synlig profil i markedsføring

Økoturismeprofilen er synlig i all markedsføring.

<beskrivelse>

<Status>

4.4.2 Informasjon og markedsmateriell

Bedriftens informasjon og markedsføring er korrekt og lover ikke mer enn det gjestene kan forvente å få.

<beskrivelse>

<Status>

4.4.3 Prioriterer miljøbevisste målgrupper

Bedriften jobber aktivt for innsalg hos aktører (turoperatører, reisebyrå, bedrifter) som har en miljøprofil og et uttalt mål om å bidra til å redusere egen miljø- og klimabelastning. Bedriften prioriterer den etisk- og miljøbevisste forbruker i sin aktive markedsføring.

<beskrivelse>

<Status>

4.4.4 Pakker og markedsførte tilbud er tilrettelagt for lengre opphold

Bedriften tilbyr "økoturisme-opplevelser", enten alene eller sammen med andre aktører, tilrettelagt for lengre opphold i området.

<Status>

Oppholdslengde:
Senest ved 2. gangs godkjenning er minst 75 % av tilbudte pakker rettet mot de markeder som benytter fly ved inn- og utreise, på minimum en uke eller mer. Dette gjelder bedriftens egen markedsføring.

<beskrivelse>

4.4.5 Egne markedsaktiviteter og klimautfordringene

Bedriftens markedsmidler og markedsføring, rettes mot nærmarkeder, begrenset til Europa, som et aktivt bidrag til å redusere klimabelastningen.

<Status>

<beskrivelse>

4.4.6 Klimaløftet

Bedriften har avgitt "Klimaløftet":
<http://www.grip.no/Klima/klimaloftet.htm>

<Status>

<beskrivelse>

Register

Søknadsskjema	1
“Godkjent Norsk Økoturisme”	1
Bedriftsinformasjon	1
Bruksanvisning for søknadsskjemaet	2
1 Kvalitet og ledelse	3
1.1 Ledelse.....	3
1.1.1 Bedriftens visjon.....	3
1.1.2 Oversikt over kompetanse.....	3
1.1.3 Sikkerhet og kvalitet	3
1.1.4 Forsikring	5
1.2 Oppfølging og rapportering	5
1.2.1 Økoturismelogg	5
1.2.2 Tilbakemeldinger fra gjester	5
1.2.3 Årlig gjennomgang	6
1.2.4 Statusrapport.....	6
1.3 Kartlegging	6
1.3.1 Lover, forskrifter og andre relevante krav.....	6
1.3.2 Oversikt over naturverdier	7
1.3.3 Oversikt over kulturverdier	7
1.4 Grunnleggende kompetanse og opplæring	8
1.4.1 Lokalkunnskap	8
1.4.2 Grunnleggende kunnskap	8
1.4.3 Medarbeidersamling.....	9
1.4.4 Spørsmål fra gjester	10
1.4.5 Krav til underleverandører	11
1.5 Særskilte krav til egne og innleide guider/turledere	11
1.5.1 Kvalitetskrav til guider	11
1.5.2 Allemannsretten og naturvernloven.....	11
1.5.3 Dokumentert kunnskap	11
1.5.4 Egenerklæring fra guider.....	12
1.5.5 Guidehåndbok.....	13
2 Drift av en økoturismebedrift	13
2.1 Miljøbelastning fra drift	13
2.1.1 Oversikt over ressursbruk	13
2.1.2 Generelt om rutiner	13
2.2 Innkjøp	14
2.2.1 Velg de mest miljøvennlige alternativer.....	14
2.2.2 Bevissthet om truede arter og verneverdige kulturminner	14
2.2.3 Underleverandører av tjenester.....	15
2.3 Energiforbruk i bygg	15
2.3.1 Energiforbruk.....	15
2.3.2 Fornybare energikilder	15
2.3.3 “Grønn strøm”	16
2.3.4 Klimaanlegg	16
2.3.5 Belysning.....	16
2.3.6 Dusj/bad	17
2.3.7 Badstuer.....	17
2.3.8 Badestamp og boblebad	17
2.3.9 Svømmebasseng	18

2.3.10	Avisning av veier og gårdsplasser.....	18
2.4	Kjemikaliebruk.....	18
2.4.1	Rengjøringsmetode.....	18
2.4.2	Vaske- og rengjøringsmidler	18
2.4.3	Dosering.....	19
2.4.4	Kjemiske toalett.....	19
2.4.5	Strøing av veier og plasser.....	19
2.4.6	Innsekts- og skadedyrmidler	19
2.4.7	Hage og uteområder	19
2.4.8	Miljømerket papir.....	20
2.5	Avfallsreduksjon	20
2.5.1	Engangsartikler og porsjonsforpakninger	20
2.5.2	Gjenbruk av tekstiler, møbler og utstyr.....	20
2.5.3	Papirbruk.....	21
2.5.4	Returflasker, gjenbruksflasker og annen emballasje.....	21
2.5.5	Engangsgriller	22
2.6	Bedriftens avfallshåndtering	22
2.6.1	Sortering.....	22
2.6.2	Oversikt over farlig avfall	22
2.6.3	Avhending av farlig avfall	22
2.6.4	Gjesters avfallssortering.....	22
2.7	Transport.....	23
2.7.1	Kollektivtransport.....	23
2.7.2	Grunnkrav for bruk av motorkjøretøy	23
2.7.3	Anskaffelse av motorkjøretøy.....	24
2.7.4	Unntak: Veterankjøretøy	24
2.7.5	Unntak: Bruk av motorkjøretøy ved transport av varer.....	25
2.7.6	Unntak: Bruk av motorkjøretøy ved transport av gjester	25
2.7.7	Unntak: Bruk av motorbåter ved organiserte aktiviteter	27
2.7.8	Unntak: Utleie av småbåter	28
2.7.9	Ikke-motoriserte fremkostmidler	28
2.7.10	Klimakvoter	29
3	Natur- og kulturbruk.....	29
3.1	Ferdsl i natur- og kulturlandskap	29
3.1.1	Planlegging av aktiviteter	29
3.1.2	Rutiner for aktivitet og ferdsel.....	29
3.1.3	Rutevalg.....	30
3.1.4	Gruppestørrelse og besøksfrekvens	31
3.1.5	Støy.....	31
3.1.6	Rasting og telting	31
3.1.7	Grilling og bålbrekking	32
3.1.8	Forsøpling	32
3.1.9	Toalettforhold	33
3.1.10	Merking/skilting	33
3.2	Adferd i forhold til dyreliv	34
3.2.1	Forstyrrelse av dyreliv	34
3.2.2	Generelle retningslinjer i møte med ville dyr	34
3.2.3	Retningslinjer i møte med hval, sel og lignende.....	34
3.2.4	Mating og ville dyr	35
3.2.5	Arrangørens ansvar	35
3.3	Høsting av naturen	35

3.3.1	Bærekraftig sanking, jakt og fiske	35
3.3.2	Informasjon om høsting.....	36
3.3.3	Unngå spredning av sykdommer i vassdrag	36
3.3.4	Marin høsting	37
3.3.5	Jakt	37
3.3.6	Høsting av bær og sopp.....	37
4	Profil og marked	39
4.1	Lokal forankring.....	39
4.1.1	Lokal bedrift.....	39
4.1.2	Aktiv deltaker i reiselivet lokalt	39
4.1.3	Lokal arbeidskraft.....	39
4.1.4	Lokale råvarer	39
4.1.5	Grunneiere	40
4.2	Profil og Særpreg	40
4.2.1	En synlig økoturismebedrift.....	40
4.2.2	Krav til nettstedet	40
4.2.3	Fyldig informasjon i bedriften	41
4.2.4	Lokal mattradisjon og lokale råvarer	41
4.2.5	Merking av mat.....	41
4.2.6	Lokal historie, sagn og fortellinger.....	41
4.2.7	Suvenirer.....	42
4.2.8	Språk.....	43
4.2.9	Ivaretagelse av bygninger og andre kulturminner.....	43
4.2.10	Stedstilpasning ved nybygg.....	43
4.3	Vertskap og service.....	44
4.3.1	Vertskap.....	44
4.3.2	Opplæring	44
4.3.3	Kundeløfte om tilgjengelighet	44
4.3.4	Oppfølging av kunder	45
4.4	Markedsføring	45
4.4.1	Synlig profil i markedsføring.....	45
4.4.2	Informasjon og markedsmateriell	45
4.4.3	Prioriterer miljøbevisste målgrupper.....	45
4.4.4	Pakker og markedsførte tilbud er tilrettelagt for lengre opphold	46
4.4.5	Egne markedsaktiviteter og klimautfordringene	46
4.4.6	Klimaløftet	46
	Register	47